

De faste bogprisers sidste dans

Vi har set det komme, men visse boghandlere er stadig faste i troen. Nogle politikere overvejer stadig muligheden. Og selv har vi afsendt en prøveballon i forårets forhandlinger med forlagene. Men forlagene, som i sin tid fik indført en overgangsordning med mulighed for fast pris på 10 % af de nye bøger, vendte tommelfingeren ned. Og nu er det ganske vist: Bogen er blevet en vare som alle andre, og fastprissystemet er dødt.

I Indeks Retail, som er kædekontor for boghandlerkæderne Bog & idé, Bøger & papir og BOGhandleren, havde vi allerede læst teksten på væggen i 2006, og vi gik ind for fri prisdannelse. I dag er såvel forlag som boghandlere presset af finanskrisen, og derfor foreslog vi, at forlagene skulle afprøve systemet på nogle af efterårets titler. Om ikke andet ville forsøget afsløre fordele og ulemper ved fastprissystemet, som inden længe igen skal diskuteres med politikerne. Til vores forbløffelse kom der et blankt afslag fra alle forlag.

Dermed er der altså fri prisdannelse på bøger. Derfor må detailhandelen selv sætte prisen på bøgerne. Det gælder internetboghandlerne, supermarkederne og boghandlerne. Og det betyder, at indkøbsaftalerne med forlagene bliver meget væsentlige. Supermarkederne kan tilbyde at købe meget store oplag af meget få titler og dermed forvente en god pris. Boghandlerne kan til gengæld tilbyde at købe og markedsføre både forlagenes bestsellere og de mange andre titler, som ikke sælger i store oplag. På den måde er vi med til at sikre forbrugerne adgang til et bredt udvalg på hylderne. Og selvfølgelig vil boghandlerne forlange at få gode priser på bestsellerne, når vi også skal markedsføre de smalle titler. Hvis man skal være med til at få hverdagen til at køre, vil man også være med til festen.

Det har langt de fleste forlag mere eller mindre kunnet forstå det rimelige i, og Indeks Retail har da også indgået købs- og markedsføringsaftaler med alle forlag – på nær gazelleforlaget Hr. Ferdinand, som har haft en kometagtig vækst med succesforfatteren Dan Brown. I pressen har forlaget beskyldt Indeks Retail for boykot og chikane. Realiteten er, at vi ikke har kunnet acceptere de vilkår, som Hr. Ferdinand har tilbudt vore kæder. Derfor har vi ikke indgået en aftale med forlaget - så enkelt er det. Og sådan er forholdene på det frie marked.

At råbe om boykot og chikane, som Hr. Ferdinand har gjort det i pressen, er uden tvivl et godt PR-stunt for den kommende bestseller. Problemet er bare, at det ikke er sandt. Vi har ikke opfordret vores boghandlere til boykot. Vi har bare ikke kunnet indgå en aftale med forlaget, der sikrer, at det kan betale sig for vores butikker at sælge forlagets bøger.

Hr. Ferdinands bestseller udkommer om et par måneder. Mange boghandlere - også mange af vores medlemsbutikker - vil sandsynligvis indkøbe bestsellerbogen direkte fra forlagsdistributionen. Det er

boghandlernes egen sag, og det hverken må eller vil Indeks Retail blande sig i. Hvis forlaget ikke kan lide vilkårene på det frie marked, så er det bare ærgerligt. Fastprissystemet på bøger er dødt, og på det frie marked skal to parter blive enige, ellers kan der ikke indgås en aftale.

Indeks Retail

4. september 2009

- slut